

KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN LAUTAKUNNAN LAUSUNTO VANTAAN PALVELUIDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITELMASTA 2026–2035

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma vuosille 2026–2035 on ensimmäinen uuden investointien ohjausmallin mukaisesti laadittu suunnitelma. Suunnitelmassa yhteensovitetaan maankäytön ja palveluverkon suunnittelua, asemakaavoitusta, infra- ja talonrakennusinvestointeja sekä talousohjauksen prosesseja. Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain. Suunnitelma on valmisteltu tammikuussa 2026 hyväksytyn Tulevaisuus asuu Vantaalla -kaupunkistrategian pohjalta. Suunnitelman ohjausryhmänä toiminut kaupungin hankejohtoryhmä on pyytänyt lautakunnilta lausuntoa suunnitelmasta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta lausuu asiasta seuraavaa:

Palveluiden ja investointien suunnittelun lähtökohdat

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta pitää uuden investointimallia merkittävän parannuksena toimialan palveluverkon kehittämisen näkökulmasta. Mallin tavoite varmistaa uusille alueille palvelut samanaikaisesti asumisen kanssa tukee toimialan tavoitteita kaupunkikokemuksen kehittämisessä elämyksellisyyden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin näkökulmista. Toimialan näkökulmasta on selkeää, että samalla prosessilla pystytään vaikuttamaan sekä toimitila- että ulkoliikuntapaikkainvestointeihin. Esimerkiksi urheilupuistojen toteuttamisessa on erityisen tärkeää, että myös kaupungin kaavoitus ja alueiden yleissuunnittelu ovat oikea-aikaisia.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelman 1. vaiheessa ovat mukana ainoastaan kaupungin omat palvelut. Lautakunta pitää tärkeänä, että toimialan palveluverkkoa täydentävät yksityiset investoinnit saadaan mukaan suunnitelman seuraavaan versioon. Kun yksityiset palvelut ja hankkeet saadaan mukaan alueiden suunnitteluun, voidaan hakea myös asukkaiden kannalta optimaalisimpia sijoittamisvaihtoehtoja kaupungin palveluille.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta pitää tärkeänä, että hankekokonaisuudet on kuvattu selkeästi osaksi suunnitelmaa potentiaalisen kasvun ennakoimiseksi. On samalla kuitenkin hyvä, että yksittäisten hankkeiden toteutustapa ja ajoitus täsmentyvät investointiohjelmissa ja vuosittaisessa

talousarviovalmistelussa. Tämä takaa mahdollisuuden reagoida äkillisiin toimintaympäristön muutoksiin tai toisaalta uusiin yhteistyöavauksiin osana toimialan palveluverkon suunnittelua.

Talous ja investointien priorisointi

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta pitää tarpeellisena, että mallin jatkovalmistelussa kuvataan selkeät kriteerit, joilla hankekokonaisuuksia ja niiden osahankkeita priorisoidaan investointikehyksen sisällä. Toimialan palveluverkon näkökulmasta on tärkeää, että kriteereissä huomioidaan paitsi palvelutarpeen muutokset, myös vaikutukset alueen veto- ja pitovoimaan, segregatiokehitykseen ja palveluiden saavutettavuuden kehittämiseen.

Maankäyttö, saavutettavuus ja kaupunkitila

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta pitää tärkeänä, että asuinalueiden kaavoituksessa palvelut sijoitetaan siten, että ne ovat saavutettavissa kävellen ja pyörällä, mikä tukee toimialan tavoitteita liikkumisen edistämiseksi.

Lautakunta toteaa, että toimialan palveluverkon kehittämisen näkökulmasta tärkeitä ovat myös julkiset kaupunkitilat aukioineen ja puistoineen, joiden sijoittamisen tulee tukea aktiivista ja elämyksellistä kaupunkikokemusta sekä mahdollistaa tapahtumien järjestäminen.

Toimialan palveluverkon tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta toteaa, että toimialan kaupunkitasoiset tavoitteet on tunnistettu suunnitelmassa kattavasti. Palveluverkkoa kehitetään vantaalaisten vapaa-ajan ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi. Palveluverkkoa suunniteltaessa huomioidaan kaupungin väestön kehittyminen ja erilaiset jakaumat.

Suunnitelmassa tunnistetaan myös toimialan palveluverkon monitasaisuus: palvelut voivat olla lähipalveluja, suuraluetasoisia, kaupunkitasoisia, seudullisia tai valtakunnallisia tai paikkaan sitomattomia palveluita. Kaupungin palveluverkkoa täydentävät yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat omalla palveluverkollaan. Kukin toimialan palvelukokonaisuus on relevantilla tavalla

nostanut suunnitelmaan omat erityiset tavoitteensa palveluverkon kehittämiseksi.

Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta pitää tärkeänä, että Vantaata käsitellään eri alueiden kehittämisen kokonaisuutena suuraluekohtaisissa kehittämissuunnitelmissa. Alueiden väestökehitys, hyvinvoinnin tila ja muut uudistamistarpeet ovat alueilla yksilöllisiä ja niiden erityispiirteet tulee huomioida jatkossakin osana kaupungin kehittämistä.

Myyrmäessä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palvelut on tunnistettu vahvasti osaksi keskustan uudistamista, vetovoimaa ja eriytymisen ehkäisyä. Nykyiset kulttuurin ja vapaa-ajan palvelutilat eivät suunnitelman mukaan vastaa toteutuneeseen väestönkasvuun tai muuttuneisiin palvelutarpeisiin. Keskeisiä hankekokonaisuuksia ovat Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo sekä Myyrmäen urheilutalon laajennus ja peruskorjaus. Lautakunta pitää perusteltuna, että Myyrmäen kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut on kytketty keskustan elinvoimaan, palvelutilojen korjausvelan purkamiseen ja myönteiseen aluekehitykseen.

Kivistössä suunnitelmakaudella alueelle kohdistuvat kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan investoinnit ovat niukat. Keimolanmäen koulun yhteyteen sijoittuvien liikuntapalvelujen lisäksi tavoitteena on käynnistää Tikkurilantien eteläpuolisen urheilupuiston suunnittelu. Yksityisen tapahtuma-areenan toteutuminen Kivistöön voisi vahvistaa keskustan vetovoimaa.

Aviapoliksen vapaa-ajan ja kulttuuripalvelut keskittyvät edelleen Jumboon, lentoasemalle ja Kartanonkosken liikuntapuistoon. Alueelle ei ole vielä muodostunut vahvaa omaa keskustaidentiteettiä, mikä hidastaa urbaanin ympäristön kehittymistä erityisesti Veromiehessä. Palvelut ja investoinnit rakentuvat vaiheittain väestönkasvun ja käyttäjävirtojen mukana.

Tikkurila on toimialan kannalta merkittävä kaupunkitasoinen kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja tapahtumapalvelujen keskittymä. Keskeisiä hankekokonaisuuksia ovat Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo, Tikkurilan urheilupuiston kehittäminen, liikuntahalli- ja jäähallikapasiteetin vahvistaminen, jokirannan kulttuuriympäristö, kävelykeskustan tapahtuma- ja kaupunkitilat sekä aikuisopiston sijoittuminen

osaamiskampukseen. Suunnitelmassa liikuntahallikapasiteetin todetaan olevan asukasmäärään nähden riittämätön ja tarpeen kasvavan väestönkasvun myötä.

Koivukylässä on suunnitelman mukaan selvä vaje kirjasto- ja liikuntatiloissa suhteessa väestöpohjaan. Kirjastopinta-ala jää selvästi alle kaupungin tavoitetason, ja Koivukylän–Korson alue kuuluu liikuntahallien ja jäähallien saavutettavuudeltaan heikoimpiin alueisiin. Keskeisiä hankekokonaisuuksia ovat Koivukylän keskustan kulttuuri- ja kirjastopalvelut, asukastila, Havukosken nuorten toimintakeskus sekä Elmon urheilupuiston uimahalli-, jäähalli- ja liikuntahallikokonaisuus. Jatkotyössä on välttämätöntä määrittää Koivukylän keskustan kirjasto-, asukas- ja kulttuuripalveluille pysyvä ratkaisu.

Hankekokonaisuutta tulee arvioida paitsi tilatarpeena myös keskustan turvallisuutta, osallisuutta, eriytymisen ehkäisyä ja paikallisidentiteettiä vahvistavana aluekehitysinvestointina.

Korson kirjasto on suunnitelman mukaan pieni suhteessa alueen väestömäärään, ja asukastilan saavutettavuuteen liittyy tilallisia haasteita. Kaupunkikulttuurin ja liikunnan investoinnit toteutuvat osittain osana laajempaa Koillis-Vantaan palveluverkkoa. Korson keskustan uudistamisessa painottuvat palvelujen lisääminen, asemanseudun turvallisuus, julkisten tilojen viihtyisyys ja Lumon rakennuksen peruskorjaus. Keskustan kehittämisessä tulee huomioida paikalliset kirjasto-, asukas-, nuoriso-, kulttuuri- ja harrastuspalvelut.

Hakunilassa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palvelut on kytketty vahvasti eriytymisen ehkäisyyn ja keskustan uudistamiseen. Alueella on liikuntahalli- ja jäähallivajetta, ja kirjasto-, nuoriso- sekä asukastilat ovat väestöön ja palvelutarpeeseen nähden niukat. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta toteaa, että on erittäin keskeistä saada Hakunilan uusi lähipalvelukeskushanke mahdollisimman pian käyntiin kirjasto-, nuoriso- ja asukastiloineen.

Nuorisopalvelujen ja järjestötoimijoiden toiminnan jatkuvuus tulee varmistaa siirtymävaiheessa. Kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämistä jatketaan uudella liikuntahalli-investoinnilla.